

ROMÂNIA

**CONSILIUL SUPERIOR AL
MAGISTRATURII**

PLENUL

HOTĂRÂREA nr. 564

din 29 noiembrie 2005

Analizând proiectul Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 302/2004 privind cooperarea judiciară internațională în materie penală, transmis spre avizare de Ministerul Justiției cu adresa nr. 100221 din 14.11.2005;

În temeiul dispozițiilor art. 38 alin. (3) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată;

PLENUL CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII

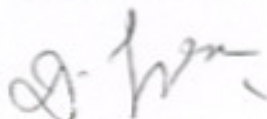
HOTĂRĂȘTE :

ART. 1 – Avizează favorabil proiectul Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 302/2004 privind cooperarea judiciară internațională în materie penală, cu observațiile și propunerile cuprinse în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

ART. 2 – Avizul se comunică Ministerului Justiției, potrivit legii.

Data în București, la 29 noiembrie 2005

PREȘEDINTE,
Judecător dr. DAN LUPAȘCU

AVIZ

referitor la proiectul Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 302/2004 privind cooperarea judiciară internațională în materie penală

În urma examinării proiectului Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 302/2004 privind cooperarea judiciară internațională în materie penală, trimis spre avizare de Ministerul Justiției cu adresa nr. 100221 din 14.11.2005,

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

În temeiul dispozițiilor art. 38 alin. (3) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, în baza Hotărârii Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 564 din data de 29 noiembrie 2005.

Avizează **favorabil** proiectul de lege cu următoarele observații și propuneri:

1. Articolul 1 se modifică și va avea următorul cuprins:

„ ART. 1

Domeniul de aplicare

Prezenta lege se aplică următoarelor forme de cooperare și asistență juridică internațională în materie penală:

a) extrădarea;

- b) predarea în baza unui **mandat de arestare european**;
- c) transferul de proceduri în materie penală;
- d) recunoașterea și executarea hotărârilor **penale**;
- e) transferarea persoanelor condamnate;
- f) asistența judiciară în materie penală;
- g) alte forme de cooperare **juridică** internațională în materie penală."

Actuala redactare a textului modificator menține confuziile dintre cooperare și asistență, pe de o parte, și dintre noțiunile de judiciar și juridic, pe de altă parte. Asistența juridică și asistența judiciară sunt forme distincte de cooperare, iar activitățile judiciare, specifice doar organelor jurisdicționale, reprezintă doar o parte din cele juridice, acestea din urmă având o sferă de cuprindere mult mai mare. Prin Legea organică supusă amendării sunt reglementate și se fac trimiteri nu numai la formele și modalitățile de cooperare și asistență judiciară în materie penală, ci și la cele juridice.

În ceea ce privește denumirea mandatului, apreciem ca fiind mai adecvată utilizarea denumirii de **mandat de arestare european** și nu de mandat european de arestare, fiindcă mai întâi se numește instituția de drept-mandat de arestare, apoi apartenența sau sfera sa de aplicare-european.

2. La art. 2 - "Definirea unor termeni și expresii", lit.h), i) și m) se reformulează astfel:

„h) **extrădare activă**-prima fază a procedurii de extrădare, care se desfășoară în statul solicitant;

i) **extrădare pasivă**-ultima fază a procedurii de extrădare, care se desfășoară în statul solicitat;"

„m) **hotărâre-actul emis de un organ jurisdicțional**;"

Reformularea este necesară pentru a scoate în evidență esența instituțiilor de drept, nu aspectele colaterale.

La același articol, după lit.p) se introduce lit.r), s) și t), cu următorul cuprins:

„r) cooperare juridică internațională- conlucrarea sau colaborarea statelor în lupta împotriva criminalității, în baza unor convenții internaționale, prin care își asumă obligații reciproce de a reprimă, prin mijloace proprii, anumite categorii de infracțiuni;

s) asistență juridică internațională- formă de cooperare juridică internațională, care se realizează prin concursul acordat de un stat altui stat de a-și îndeplini funcția de realizare a justiției, ca expresie a suveranității sale;

t) asistență judiciară internațională-modalitate de realizare a asistenței juridice internaționale, ce constă în ajutorul concret dat de un stat altui stat într-o cauză determinată, aflată pe rolul unui organ jurisdicțional sau în executarea hotărârii acestuia;”

Completarea este necesară pentru a se depăși sfera confuziilor prezente frecvent cu privire la cooperarea și asistența juridică și cea judiciară, întrucât se folosesc termenii de cooperare și asistență, ca având același înțeles, deși nu este așa. O altă confuzie se face între formele de asistență judiciară în domeniu și modalitățile concrete de realizare a lor, acestea din urmă desfășurându-se, întotdeauna, sub control judiciar.

Cooperarea juridică vizează un cadru mai larg, cazuri și situații generale, ipotetice, stabilite prin convenții internaționale, situații care, realizându-se în

practică și necesitând intervenția organelor jurisdicționale în soluționarea lor concretă, devin judiciare.

Asistența juridică internațională are o sferă de cuprindere mult mai mare decât asistența judiciară, aceasta din urmă fiind raportată la un caz judiciar concret, pendinte pe rolul organelor jurisdicționale ori consecință a activității acestora.

Același articol, din rațiuni de tehnică legislativă, se completează cu literele u) și v), având cuprinsul alin.(1) și (2) al art. 115 din proiect, care se modifică în mod corespunzător:

u) În sensul prezentului capitol, prin hotărâre penală străină se înțelege o hotărâre pronunțată de instanța competentă a unui alt stat.

v) În sensul prezentului capitol, prin act judiciar străin se înțelege un act judiciar care emană de la o autoritate judiciară străină competentă.

3. Completarea art.24 cu alin.(2) și (3), potrivit cărora :

" (2) Cetățenii români pot fi extrădați în baza dispozițiilor tratatelor bilaterale și pe bază de reciprocitate.

(3) În scopul constatării îndeplinirii condiției reciprocității în ceea ce privește extrădarea propriilor cetățeni și a celorlalte condiții prevăzute la alin. (1) și (2), Ministerul Justiției poate solicita prezentarea unui act emis de autoritatea competentă a statului solicitant. "

propusă prin proiectul de modificare, este inutilă, întrucât repetă dispozițiile alin (1) din Legea în vigoare, ignorându-se faptul că în expresia *convenții internaționale*, cuprinsă deja în acest alineat alături de expresia *pe bază de reciprocitate*, intră atât convențiile multilaterale, cât și tratatele bilaterale.

4. Denumirea art.39 se reformulează astfel:

„Procedura extrădării pasive”

Modificarea se impune pentru concordanța cu frazeologia utilizată în practică și unitatea terminologică a textului.

La același articol, alin. (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

"(3) Rolul Ministerului Justiției, în calitate de autoritate centrală, constă în îndeplinirea atribuțiilor care îi sunt conferite prin lege și a obligațiilor asumate de statul român, prin convențiile internaționale la care a aderat."

Modificarea este necesară pentru logica reglementării și claritatea textului modificator, în sensul că Ministerului Justiției nu îi sunt conferite atribuții prin tratate internaționale, ci prin lege.

5. **Modificarea și completarea art. 54**, propusă prin proiect, în sensul că procurorul general competent poate declara recurs împotriva hotărârii de extrădare, la cererea ministrului justiției, **este în contradicție cu art. 132, alin.(1) din Constituția României, revizuită**, potrivit căruia:

„Procurorii își desfășoară activitatea potrivit principiului legalității, imparțialității și al controlului ierarhic, sub autoritatea ministrului justiției.”, precum și cu dispozițiile art. 62, alin.(2), art.64, alin.(2), art.67, alin.(2) și art.69 din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată.

Actuala redactare a textului de lege este clară și în concordanță cu dispozițiile constituționale, modificarea sa fiind nejustificată.

6. La punctual 36 din proiect, propunerea de modificare a art.66, prin atribuirea competenței de a formula cererea de extrădare activă Ministerului Justiției și revenirea la sistemul mixt al extrădării, încalcă

dispoziția art. art. 19 alin.(4) din Constituția României, revizuită, potrivit
căreia „*expluzarea sau extrădarea se hotărăște de justiție*”.

Având în vedere că legea fundamentală se referă la extrădare ca la un întreg,
nefăcând distincție între fazele ei, este exclus amestecul sau intervenția unei alte
puteri în materia extrădării, fiind abolit definitiv sistemul mixt al acestei
proceduri. Asupra cererilor de extrădare se pronunță numai instanțele de
judecată, a căror hotărâre nu mai are caracter facultativ ori consultativ, ci unul
definitiv și executoriu.

Nu există nici un argument juridic pentru modificarea esenței textului
de lege.

Redactarea și transmiterea în forma cerută de uzanțele diplomatice, de către
Ministerul Justiției -ca autoritate centrală, reprezentant al statului român- a
cererii de extrădare activă, dispusă prin hotărârea instanței de judecată
competente, ar fi de natură să înlăture revenirea la vechea reglementare a
extrădării și să mențină concordanța textului modificator cu prevederile
constituționale.

7. Denumirea art.39 din proiect se reformulează astfel:

„Procedura extrădării pasive”

Modificarea se impune pentru concordanța cu frazeologia utilizată în
practică și unitatea terminologică a denumirii.

8. Denumirea art.67 din proiect se reformulează astfel:

„Procedura extrădării active”

Modificarea se impune pentru concordanța cu frazeologia utilizată în practică, înlăturarea confuziilor, completarea și unitatea terminologică a denumirii.

9. La art. 67, alin. (7), (8), (9), (10) și (11) se modifică și vor avea următorul cuprins:

“(7) În funcție de concluziile examenului de regularitate internațională, Ministerul Justiției redactează cererea de extrădare, în conformitate cu hotărârea instanței de judecată competente și în forma stabilită de convenții sau de uzanțele diplomatice, informând despre aceasta Ministerul Administrației și Internelor. Cererea se transmite, însoțită de actele anexe și pe căile convenite, autorității competente a statului solicitat. În cazul în care constată că actele sunt incomplete, ministrul justiției poate solicita instanței competente să îi transmită, în cel mult 72 de ore, actele suplimentare necesare, potrivit convenției internaționale aplicabile.

(8) În cazul în care consideră că nu sunt întrunite condițiile de regularitate internațională pentru a se solicita extrădarea, ministrul justiției sesizează procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, pentru inițierea revizuirii încheierii definitive prin care s-a dispus solicitarea extrădării. Ministrul justiției nu poate solicita inițierea procedurii revizuirii pentru alte motive decât cele legate de concluziile examenului de regularitate internațională.

(9) Cererea de revizuire se redactează de către procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție în termen de 5 zile de la sesizarea ministrului justiției și se soluționează de instanța competentă în termen de 24 de ore de la investire.

(10) Instanța, dacă constată că cererea de revizuire este întemeiată, anulează încheierea atacată. Dacă instanța constată că cererea de revizuire este neîntemeiată, o respinge, menținând încheierea atacată. Hotărârea instanței

1 9 0 9
Consiliul Superior
al Magistraturii

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

de revizuire este definitivă și se comunică în termen de 24 de ore de la pronunțare ministrului justiției și procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

(11) Cererea de extrădare și actele anexate acesteia însoțită de actele prevăzute la art. 38 alin. (2) și de traduceri certificate în limba statului solicitat sau în limbile engleză sau franceză, se transmit de către Ministerul Justiției autorității competente a statului solicitat, pe una din căile prevăzute la art. 37 alin. (1)."

Modificarea se impune pentru a se asigura deplina concordanță a textului propus prin proiect cu dispozițiile constituționale și normele de tehnică legislativă, pentru logica reglementării, delimitarea clară a competențelor administrative ale ministrului justiției și Ministerul Justiției și pentru rațiuni de rigurozitate juridică, unitate și consecvență justificativă.

10. La punctual 39 din proiectul inițiatorului, articolul 67¹, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

" (1) În cazul în care persoana extrădabilă nu se mai află sub puterea mandatului de arestare preventivă sau a mandatului de executare, instanța competentă, din oficiu sau la cererea procurorului, constată, prin încheiere motivată, că nu mai subzistă condițiile prevăzute de lege pentru a se solicita extrădarea și dispune de îndată retragerea cererii de extrădare. Hotărârea se transmite Ministerului Justiției în termen de 24 de ore de la pronunțare. Ministerul Justiției informează și transmite neîntârziat hotărârea instanței atât autorităților competente ale statului solicitat, cât și Ministerului Administrației și Internelor."

Modificarea este necesară pentru delimitarea clară a competențelor autorităților publice și pentru a nu se crea confuzii cu privire la natura și puterea actelor juridictionale, prin care instanțele de judecată, prin hotărârile pe care le pronunță, **dispun**, nu **propun** (ca în actul normativ în vigoare și textul modificator) sancțiuni, măsuri, acțiuni, etc., propunerile făcând obiectul altor acte, precum referate, note, opinii etc., pentru care nu există o reglementare expresă și o procedură specială.

Din aceleași rațiuni, aceeași modificare, în sensul înlocuirii termenului "propunerea" cu "dispoziția" de a se solicita extrădarea se impune a fi operată și în cuprinsul art.67, alin. (4) din textul de lege în vigoare.

11. La art. 115, alineatele (1) și (2), prin care sunt definite noțiunile de hotărâre penală străină și act judiciar străin, se integrează în cuprinsul art. 2 –"Definirea unor termeni și expresii"- din rațiuni de tehnică legislativă.

12. La art. 170, alineatul (5) se completează cu litera "o) terorism" având în vedere recrudescența nemaiîntâlnită până în prezent a acestei infracțiuni, creșterea ponderii ei în crima organizată, efectele transnaționale pe care le produce și mobilizarea eforturilor statelor în combaterea acestui flagel.

13. Titlul actului normativ supus amendării -*Legea nr. 302/2004 privind cooperarea judiciară internațională în materie penală*- nu este în concordanță cu tot conținutul său, conținut în care sunt și prevederi preluate din convențiile internaționale la care România este parte, precum și norme de trimitere la astfel

de instrumente internaționale, instrumente ce reprezintă și reglementează diverse forme de cooperare juridică, ce exced judiciarului.

Pentru a se asigura deplina concordanță a titlului actului normativ cu întregul său cuprins și ansamblul problemelor pe care le reglementează, **propunem** inițiatorului înlocuirea termenului judiciar din titlul Legii cu termenul juridic.

PREȘEDINTE,
Judecător dr. Dan Lupașcu

